

एवमुपन्यस्तंस्त्वमतं परमतजिज्ञासयानिदति नौर्नावीति यथानाविनिबद्धानौःस्रोतसाह्नियमाणानतारयत्येवमंधपरंपरयाकर्मनौकांसनिबंधनांपूर्वपूर्वकर्मवासनाबंधवतीमाश्रितावयंजन्मजरामृत्युप्रवाहंनतुं
क्षमाइत्यर्थः फलितमाहएतदिति एतत्प्रत्यक्षतमं उपपन्नःउपसन्नःशिष्योस्मिअधिकार्यस्मीतिवा अधीहि अध्यापय ॥ ४५ ॥ ननुतरतिशोकमात्मविदितित्वयाप्यधीतमस्येव निर्द्वैतानिर्मस्काराइत्यादि
नामयाप्युक्तंचकिमतःपरमध्यापयितव्यमित्याशंक्यतत्रप्रत्यक्षविरोधमुपन्यस्यति नैवेति नापुरुषः निर्विधित्सश्विकीर्षाशून्यः आवृत्तःसंगविमुखः अपवृत्तोनिष्कर्मा ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ एकंसर्वेषामीप्सि
तंसुखमालंबमानानांसुखार्थिनांवर्णादीनांनिर्णयेसिद्धांते किंसुखंनिरामयमपचयहीनंतदधीहीतिपूर्वेणसंबंधः ॥ ४८ ॥ अत्रोत्तरमाहयद्यदिति वैदिकमवैदिकंयद्यच्छास्त्रंयस्ययस्यमोक्षशास्त्रस्यार्थ आ
चरतेसम्यगनुतिष्ठति भावकर्मणोरितिकर्मणितद् तत्तदर्थ्यअर्थात्तयोजनादनपेतंसफलं एतत्सिद्धमेवेत्याह यस्येति अयंभावः सर्वज्ञानंधर्मिण्यभांतंप्रकारेतुविपर्ययइतिन्यायेनसर्वेषांचटस्वरूपेतत्साक्षा

नौर्नावीवनिबद्धाहिस्रोतसासनिबंधनाह्नियमाणाकथंविप्रकुबुद्धींस्तारयिष्यति॥एतद्वीतुभगवानुपपन्नोस्म्यधीहिभो॥४५॥नैवत्यागीनसंतुष्टोनाशोको
ननिरामयः॥नानिर्विधित्सोनावृत्तोनापवृत्तोऽस्तिकश्चन॥४६॥भवंतोपिचत्तुष्ट्यंतिशोचंतिचयथावयं॥इंद्रियार्थाश्चभवतांसमानाःसर्वजंतुषु॥४७॥एवं
चतुर्णांवर्णानामाश्रमाणांप्रवृत्तिषु॥एकमालंबमानानांनिर्णयेकिनिरामयं॥४८॥कपिलउवाच यद्यदाचरतेशास्त्रमर्थ्यंसर्वप्रवृत्तिषु॥यस्ययत्रत्य
नुष्ठानंतत्रतत्रनिरामयं॥४९॥ज्ञानंप्लावयतेसर्वंयोज्ञानंत्यनुवर्तते॥ज्ञानादपेत्ययावृत्तिःसाविनाशयतिप्रजाः॥५०॥भवंतोज्ञानिनोव्यक्तंसर्वतश्चनि
रामयाः॥ऐकात्म्यंनामकश्चिद्विदुपपद्यते॥५१॥शास्त्रंयद्युध्वातत्त्वेनकेचिद्वादबलाज्जनाः॥कामद्वेषाभिभूतत्वादहंकारवशंगताः॥५२॥

त्कारसाधनेचक्षुरुन्मीलनादौचनविगानंएवमात्मनिवादिविप्रतिपत्त्यानेकेषुविकल्पेषुशून्यंक्षणिकविज्ञानंकर्ताभोक्तेत्यादिषुसत्त्वपिमोक्षेतत्स्वरूपंनिरस्ताशेषविषयदर्शनंतत्साधनंचशमदमोपरमितितीक्षाश्रद्धा
समाधानात्मकमविगीतं एवंव्यावहारिकप्रक्रियायांविगानेपिफलसाधनयोरविगानात् यत्रयत्रमतेस्थित्वाऽस्यशमाद्यनुष्ठानंसंपद्यतेतेनतत्रतत्रनिरामयंसर्वदोषशून्यंस्वरूपंलभ्यते एतेनान्यत्रतर्कशास्त्रे
भ्यइतिपूर्ववाद्युक्तंशास्त्रांतरविगानमुपादेयांशस्याविज्ञानादेवेत्युक्तं उक्तंचव्यावहारिकप्रक्रियाणांसर्वासामविगीतत्वमनवस्थितत्वंच ययाययाभवेत्पुंसांव्युत्पत्तिःप्रत्यगात्मनि सासैवप्रक्रियाज्ञेयासाध्वीसा
चानवस्थितेति ॥ ४९ ॥ ज्ञानमिति यथोक्तसाधनानुष्ठानादुत्पन्नंज्ञानंसर्वसंसारंनाशयति कस्य योज्ञानंननुवर्ततेतस्य ज्ञानंविनायावैदिक्यपिदृष्टिःसाप्रजाःनाशयति जन्ममरणप्रवाहपातनेनक्लेशयति ॥
॥५०॥एकएवद्वैतदर्शनहीनःआत्मायत्रभवतितदैकात्म्यंनामज्ञानंभवतांज्ञानिनामध्यैकश्चिदुपपद्यतेउपसन्नोभूत्वाप्राप्नोतिनैवेत्यर्थः शमाद्यभावात् ॥५१॥अतःसर्वैर्युयंभाताइत्याह शास्त्रंहीत्यादिना ॥५२॥